

Förord

JAZZ- & POPHARMONIK har vuxit fram under min tid som lärare vid Musikhögskolan i Malmö. Erfarenheter från flera års användning av den föreliggande versionen gör att materialet är väl beprövat. Det är min förhoppning att boken skall vara ett väl fungerande material både för självstudier och som lärobok för studerande i ämnet.

Till vem vänder sig boken?

Boken har utformats med tanke på:

jazz- eller rockmusikern/arrangören som vill utveckla sitt harmoniska kunnande för att för att kompa, arrangera eller för improvisation.

den som vill bredda sitt harmoniska kunnande, t ex studerande vid musikutbildningar som kommunala musikskolor, studieförbund, folkhögskolor, musikhögskolor

den som vill utveckla sitt ackordspel inom jazz- eller pop/rockgenren

Vilka förkunskaper krävs?

Boken är tänkt som en fortsättning på ”Praktisk Harmonilära och Ackordspel” eller ”Lär av Mästarna – Klassisk Harmonilära” (Sting Musik) eller någon annan elementär harmonilära med motsvarande innehåll, men om du har praktiska kunskaper av enklare harmonik (med ackord som t ex D, A7, Dm7) har du goda förutsättningar att följa den här kursen.

Du bör kunna spela något efter noter samt ha grundläggande kunskaper om intervall och skalor. Om du redan kan spela lite piano är det naturligtvis en fördel, i annat fall kan du under tiden lära dig så mycket att du hjälpligt kommer igenom de uppgifter som kräver pianospel. Det är värt mödan och du får på köpet ett bra harmoniskt gehör.

”JAZZ- & POPHARMONIK” är utformad så att den ska fungera tillsammans med Sten Ingelf: ”Jazz- & Rockarrangering” (Sting Musik). De båda böckerna har en gemensam uppläggning av huvudavsnitten och kan därför med fördel studeras parallellt.

Hur är materialet uppbyggt?

Boken behandlar hur man lägger, färgar, stämför och kombinerar ackord i jazzmusik – från traditionell till dagens jazz – samt pop/rockmusik. Detta är viktiga kunskaper för den som vill arrangera, kompa, eller improvisera.

Materialet är uppdelat i två delar: en FAKTADEL och en ÖVNINGSDEL. Grundidén är att visa hur ackord och färgningar används i jazz/rockmusik och ta fram de principer som gäller. Detta sker i FAKTADELEN. Principerna praktiseras sedan på ÖVNINGSLÅTAR i ÖVNINGSDELEN. I det här avseendet skiljer sig den här boken från andra böcker i ämnet. Här får du inte bara lära dig en massa ackord och färgningar utan även hur du praktiskt kan använda dessa. En annan idé är att du får arbeta med ”riktig” musik, i stället för konstruerade exempel och övningar. I faktadelen förekommer en hel del notexempel hämtade från inspelningar med betydelsefulla arrangörer/solister och i övningsdelen finns kända jazzlåtar i olika stilar. Boken är alltså inriktad på praktiskt arbete, där varje avsnitt avslutas med arbetsuppgifter med konkreta tips på hur du ska lära dig det som behandlats. Ditt ackordförråd byggs succesivt upp till att så småningom omfatta mera komplicerade ackord och ackordföljder. Genom att lära in dessa på ditt ackordinstrument utvecklas också ditt gehör så att du lättare kan känna igen ackord/färgningar.

Regler?

Duke Ellington lär ha yttrat följande angående musik och regler: "If it sounds good, it is good." Jag tycker att du ska ha denna "regel" i minnet när du arbetar med den här boken, så att du betraktar anvisningarna som tips och inte som regler.

Veta mer?

För den som vill veta mer om de ackord som presenteras i boken kan studera författarens bok "LÄR AV MÄSTARNA – KLASSISK HARMONILÄRA" (Sting Musik). Om du är intresserad av när, hur och av vem 6, Δ 7, 9, 13, +9, +11 eller kvartstaplade, överlagrade ackord användes finns på sidan 146 hänvisning till sidor i KLASSISK HARMONILÄRA.

Ändringar i denna upplaga

Denna upplaga har utökats med ett Appendix (sidorna I-XXII) som följer efter den gamla huvudboken. I samband med detta har sidorna 146-155 komprimerats till 146-151 (sidorna 152-155 finns inte). Appendix innehåller områden som det tidigare materialet inte behandlat: "Analys" (Steganalys) och "Ackordskalor för melodik/ackord". Nya övningsuppgifter har infogats i huvudboken med hänvisning till lämpligt avsnitt i Appendix.

Övningar Analys: sidan 23, uppgift 5; sidan 35, uppgift 3; sidan 54, uppgift 4; sidan 58, uppgift 3; sidan 69, uppgift 3.

Övningar Ackordskalor: sidan 78 uppg. 4; sidan 86 uppg. 2; sidan 106 uppg. 5.

Boken är förövrigt densamma med undantag för Period 3: sidorna 75-77, 84 och Period 4: 132-136

Jag vill också passa på tillfället att tacka för all hjälp som jag fått under arbetet med boken av både lärare och studerande vid Musikhögskolan i Malmö.

Lund den 15 mars 1982

Sten Ingelf

Litteraturlista

ARRANGING AND COMPOSING, David Baker
 TEMPORARY PIANO STYLES, John Mehegan
 COMPOSITION AND ORCHESTRATION, William Russo
 MODERN HARMONIC TECHNIQUE, Gordon Delamont
 CONTEMPORARY ARRANGER, Don Sebesky
 PROFESSIONAL ARRANGER COMPOSER, Russel Garcia
 INSIDE THE SCORE, Rayburn Wright

Andra böcker av författaren:

JAZZ- & ROCKARRANGERING
 PRAKTISK HARMONILÄRA OCH ACKORDSPEL
 LÄR AV MÄSTARNA – ARRANGERING FÖR TVÅ TILL FEM STÄMMOR
 LÄR AV MÄSTARNA – KLASSISK HARMONILÄRA